

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
ของกรมส่งเสริมสหกรณ์¹**

**INFLUENCING FACTOR THE GUIDELINED FOR DEVELOPING
THE E-SARABAN SYSTEM OF THE COOPERATIVE PROMOTION DEPARTMENT**

นพมาศ ลำราญวงษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของประชากรที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และ 2) ศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรส่วนกลางกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 283 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามออนไลน์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร และสังกัด มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ไม่แตกต่างกัน แต่ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และระยะเวลาที่ใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2) ปัจจัยทรัพยากรการบริหาร ทางด้านบุคลากรด้านการบริหารจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.694 และปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหาร ทางด้านงบประมาณไม่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวีปปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the characteristics of the population that affect the guidelines for developing the e-Saraban system of the Cooperative Promotion Department and 2) Study the management resources factors that influence the guidelines for developing the e-Saraban system of the Cooperative Promotion Department. The sample group consisted of 283 personnel working within the Central Cooperative Promotion Department, which is obtained by selecting a simple sample. The research tool used was an online questionnaire and analyse the data using descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation and using inferential statistics such as One-Way analysis of variance (ANOVA) and Multiple Regression Analysis.

The results found that 1) Respondents who had demographic characteristics including gender, age, education level, personnel type and affiliation have no different effect on the development guidelines for the e-Saraban system, but position and work experience and the duration of use of the e-Saraban system are significantly different at the 0.05 level and 2) management resources factors including personnel, management and materials have a significant influence on the development of the e-Saraban systems at the 0.05 level with a correlation value of 0.694 and the budget management resource factor are not related to development the system.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีเป้าหมายการพัฒนาและบูรณาการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานและการสร้างนวัตกรรมของกรมฯ คือ การมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ดีเพื่อสนับสนุนการทำงานและการสร้างนวัตกรรม และบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเครือข่ายระหว่างสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งด้วยการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว กรมฯ ได้ให้ความสำคัญโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารมีความสะดวก รวดเร็ว และนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรงานสารบรรณหรืองานธุรการเป็นเรื่องที่กรมฯ เล็งเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาระบบการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานด้านเอกสาร อันได้แก่ การรับ การส่ง การจัดเก็บ ค้นหา และการทำลายเอกสารให้มีความสะดวก รวดเร็ว เนื่องจากปัจจุบันปริมาณเอกสารที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดปัญหาต่อการบริหารงานล่าช้า อีกทั้งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณฯ ได้มีการเพิ่มเติมให้เข้ากับโลกยุคใหม่ซึ่งได้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ แม้ไม่ได้ทำงานสารบรรณโดยตรง แต่งานทุกอย่าง ทุกงานก็ต้องเกี่ยวข้องกับงานสารบรรณทั้งนั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานภาครัฐ อยู่ภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริม เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ให้แก่บุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ส่งเสริมสนับสนุน ค้ำครอง และพัฒนาระบบสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ การดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ และมีการเชื่อมโยงธุรกิจสหกรณ์สู่ระดับสากล เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) ให้ส่วนราชการต้องจัดทำ แผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้กรมมีแผนที่กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2567 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้วิเคราะห์ผลกระทบภายนอกและภายในที่มีผลต่อทิศทางของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร และสถานการณ์ปัจจุบันของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทำให้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา คือ “เป็นองค์กรที่ส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยนวัตกรรม และหลักธรรมาภิบาลเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และเติบโตอย่างยั่งยืน” ภายได้พันธกิจ 5 ด้านที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) พัฒนาสมรรถนะและเพิ่มทักษะความรู้ กรอบความคิดด้านดิจิทัล นวัตกรรม การบริหารจัดการ ความเป็นผู้นำ เพื่อส่งเสริมและกำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 2) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนหลักธรรมาภิบาล สนับสนุนการบริหารจัดการ และปรับปรุงโครงสร้างให้เหมาะสม 3) พัฒนาและใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงาน การสร้างนวัตกรรมด้วยการวางระบบข้อมูลให้ทันสมัย เข้าถึงได้ง่ายต่อการใช้งาน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้ข้อมูล 4) ยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการและการแข่งขันของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการเติบโตอย่างยั่งยืน 5) นำเทคโนโลยีมาใช้นับสนับสนุนการกำกับดูแลและตรวจสอบ การดำเนินงานของสหกรณ์ภายใต้กรอบของกฎหมายและทันต่อสถานการณ์ (แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2567 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์, 1)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ มีเป้าหมายการพัฒนา และบูรณาการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานและการสร้างนวัตกรรมของกรมฯ คือ การมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ดีเพื่อสนับสนุนการทำงาน การสร้างนวัตกรรม และบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเครือข่ายระหว่างสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งด้วยการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว กรมฯ ได้ให้ความสำคัญโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารมีความสะดวก รวดเร็ว และนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร งานสารบรรณ หรืองานธุรการเป็นเรื่องที่กรมฯ เล็งเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาระบบการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานด้านเอกสาร อันได้แก่ การรับ การส่ง การจัดเก็บ ค้นหา และการทำลายเอกสารให้มีความสะดวก รวดเร็ว เนื่องจาก ปัจจุบันปริมาณเอกสารที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดปัญหาต่อการบริหารงานล่าช้า อีกทั้งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณฯ ได้มีการเพิ่มเติมให้เข้ากับโลกยุคใหม่ซึ่งได้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ แม้ไม่ได้ทำงานสารบรรณโดยตรง แต่งานทุกอย่าง ทุกงานก็ต้องเกี่ยวข้องกับงานสารบรรณทั้งนั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีการนำระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นระบบงานที่รองรับการจัดเก็บ ค้นหา ติดตาม และตรวจสอบเอกสารได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีความมั่นคงปลอดภัย แต่ยังคงขาดการลงนามแบบอิเล็กทรอนิกส์ ยังคงใช้การลงนามบนกระดาษ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2563 มีมติรับแนวนโยบายปฏิบัติในการรับ – ส่งหนังสือราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ซึ่งให้ส่วนราชการมีแนวนโยบายในการรับ – ส่งหนังสือราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และไม่ต้องจัดส่งหนังสือในรูปแบบกระดาษอีกต่อไป (ยกเว้นหนังสือบางประเภท) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-saraban) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสารบรรณภายในกรมฯ โดยมีแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถใช้งานผ่านรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร และการปฏิบัติงานแทนการใช้กระดาษ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างเอกสารด้วยแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (e-Form) การสั่งการ การให้ความเห็น และการลงนามเอกสารด้วยลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Signature) ไปจนถึงกระบวนการรับ - ส่ง และแจ้งเวียนเอกสารแบบต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถจัดเก็บเอกสารในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์โดยไม่มีอายุในการเก็บเอกสาร และมีระบบความปลอดภัยสูง ทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ช่วยลดขั้นตอนในการทำงานที่ซับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพในการรับ - ส่งหนังสือ การติดตามสถานะงาน และเป็นการประหยัดทรัพยากรของกรมฯ เช่น ลดการใช้กระดาษ ลดการใช้หมึกพิมพ์ ลดการจัดซื้อเพิ่ม อุปกรณ์จัดเก็บ เป็นต้น พร้อมทั้งบุคลากรทุกคนสามารถเข้าถึงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้ในทุกสถานที่ ทุกเวลาที่มีการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งการนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้งาน จะเกิดประสิทธิภาพได้สูงสุดนั้น กรมฯ มีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมขององค์กร เพื่อรองรับกับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น จึงต้องศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหาร เพื่อช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารภายในหน่วยงานคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว สามารถตรวจสอบติดตามสถานะเอกสาร การดำเนินเรื่องเอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้ในระยะเวลาที่สั้นลง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรการบริหารที่ดี ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. คุณลักษณะของประชากรมีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือไม่
2. ปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารมีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

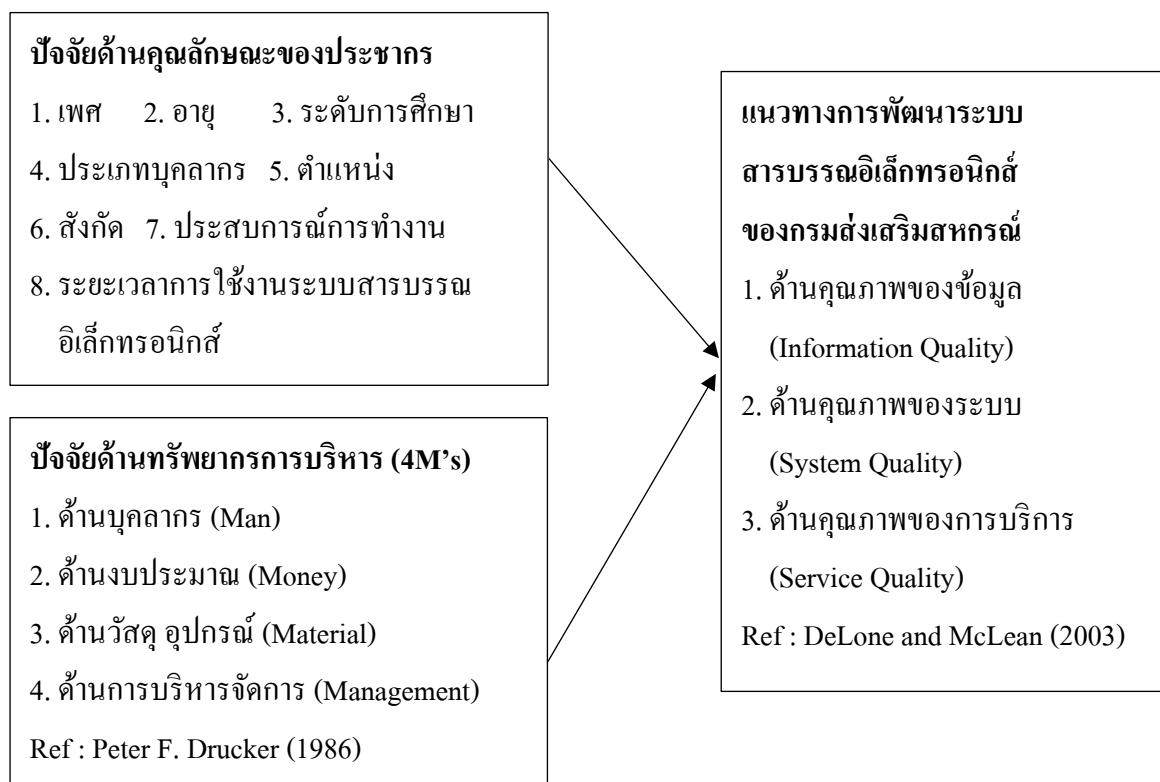
1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชากรที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์” ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะประชากร
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับทรัพยากรการบริหาร
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวความคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ บุคลากรส่วนกลางกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 964 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรส่วนกลางกรมส่งเสริมสหกรณ์ คัดสรรโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามานะ (Yamane, 1973) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ด้วยค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 เมื่อแทนค่าในสูตรของ Taro Yamane แล้วได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 283 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย

1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชากร แบ่งออกเป็น 8 ข้อ

1.1) เพศ

1.2) อายุ

1.3) ระดับการศึกษา

- 1.4) ประเภทรูปแบบการ
- 1.5) ตำแหน่ง
- 1.6) สังกัด
- 1.7) ประสบการณ์การทำงาน
- 1.8) ระยะเวลาการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
- 2) ปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหาร (4M's) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน
 - 2.1) ด้านบุคลากร (Man)
 - 2.2) ด้านงบประมาณ (Money)
 - 2.3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material)
 - 2.4) ด้านการบริหารจัดการ (Management)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

- 1) แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์
แบ่งออกเป็น 3 ด้าน
 - 1.1) ด้านคุณภาพของข้อมูล
 - 1.2) ด้านคุณภาพของระบบ
 - 1.3) ด้านคุณภาพของการบริการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นรายการให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale แบ่งออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale แบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

4.1 ผู้วิจัยได้นำเสนอแบบสอบถามกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

4.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุด กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาทดสอบดัชนีความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้ (มนสิข ลิขิตสมบุญ, 2550) ซึ่งจะยอมรับการทดสอบเมื่อมีค่า Alpha มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 และการศึกษาในครั้งนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหาร เท่ากับ 0.905 แนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เท่ากับ 0.755 และผลรวมค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.868 อยู่ในระดับดี

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในการเก็บข้อมูลโดยทำการแจกแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูลมี จำนวน 283 คน ซึ่งจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากโครงการทวิปริญญาโท MPA/MBA คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ขออนุญาตอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

5.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 283 ชุด ให้กับบุคลากรส่วนกลางกรมส่งเสริมสหกรณ์ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์

5.3 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วหาค่าทางสถิติ

5.4 นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาข้อสรุปของผลการศึกษา

6. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบและมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistics Package for Social Sciences) เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

1.1) การวิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณลักษณะของประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง สังกัด ประสบการณ์การทำงาน ระยะเวลาการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ และร้อยละ

1.2) การวิเคราะห์ข้อมูลด้านทรัพยากรการบริหาร ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวัดระดับตัวแปรพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผู้ตอบแบบประเมิน แล้วนำค่าเฉลี่ยดังกล่าวมาแปลผลกับระดับของคะแนนที่ได้จากการหาจำนวนชั้นที่เท่า ๆ กัน โดยการนำค่าคะแนนคำถาม ที่สูงที่สุดในแบบประเมินลบกับค่าคะแนนที่น้อยที่สุดในแบบประเมิน และนำมาหารด้วยจำนวนชั้น จากนั้นแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม (Best, John W. 1983) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย

2.1) การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยทดสอบด้วยค่า Independent Samples T-Test เพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธี Least Significant Different (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน

2.3) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 283 ชุด ซึ่งเพศของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.90 มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.46 และระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.49 โดยประเภทบุคลากรเป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.27 ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ คิดเป็นร้อยละ 35.69 สังกัดสำนักงาน

เลขานุการกรม คิดเป็นร้อยละ 14.84 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.52 และระยะเวลาการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.40

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารโดยรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.387 อันดับรองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ (Management) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.338 อันดับสาม คือ ด้านบุคลากร (Man) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.296 และอันดับสุดท้าย คือ ด้านงบประมาณ (Money) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.254 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์โดยรวม มีระดับความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านคุณภาพของระบบ (System Quality) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.480 อันดับรองลงมา คือ ด้านคุณภาพของการบริการ (Service Quality) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.387 และอันดับสุดท้าย คือ ด้านคุณภาพของข้อมูล (Information Quality) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.357 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชากรที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร และสังกัด ไม่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และระยะเวลาที่ใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยทรัพยากรการบริหารที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยทรัพยากรการบริหารทางด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.694 และปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารทางด้านงบประมาณไม่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารในด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญใน 3 ด้านนี้ โดยให้การสนับสนุนทรัพยากรให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน และนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหารทางด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการเท่านั้น ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ภายในหน่วยงานที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการทำงานของผู้ปฏิบัติงานจริง

บรรณานุกรม

Delone, W. H., & McLean, E.R. 2003. “The DeLone and McLean model of information system success : A ten-year update”. *Journal of Management Information Systems*, 4(19), 9-30.

Peter F. Drucker. (1986). *MANAGEMENT Tasks, Responsibilities, Practices*. The United States: Truman Talley Books * E.P. Dutton.

_____ “POWER GAMES หลักบริหาร 4M ในทฤษฎีของ Peter F.Drucke (Management Tasks หรือ Management Responsibility)”. Sebsportclub. ค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2566, จาก <https://sites.google.com/site/sebsportclub/cpmpany/power-games>

Yamane, Taro. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper. and Row.

กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2567 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์*.

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ กองแผนงาน.

มนสิข ลิขิตสมบุรณ์. (2550). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

คณะศึกษาศาสตร์.

ราชกิจจานุเบกษา. (2548). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 1)*

พ.ศ. 2526 และ(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2548 (ฉบับประกาศและงานทั่วไป) เล่ม 2 ตอนพิเศษ 99ง. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา.

รุ่งทิพย์ วุฒิกัมภีร์. (2555). *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเมื่อนำระบบสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ มาใช้พัฒนางานสารบรรณ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์*. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). (2563). *ระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ (e-Saraban)*. ค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2666,

จาก <https://www.dga.or.th/th/profile/927/>

สำนักงานเลขาธิการกรมส่งเสริมสหกรณ์. *กระบวนการให้บริการด้านงานสารบรรณ*,

ค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2666, จาก <https://secretary.office.cpd.go.th/maindata/cooperative-development-fund.html>

สุชาติพย จงจิตต์. (2561). ประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Doc) กรณีศึกษา :
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. การค้นคว้าอิสระ. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการ
สาธารณะ), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วารสารจันทร์เกษมสาร. 18(34).